

Uwagi Konfederacji Lewiatan do projektu *Wytycznych w zakresie komitetów monitorujących na lata 2014-2020*, 17 grudnia 2014

Lp.	Numer rozdziału / podrozdziału / sekcji / podsekcji	Punkt	Litera	Uwaga lub propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie
1.	Rozdział 3 Powołanie komitetu monitorującego	9)	b)	Proponujemy zmodyfikować zapis: "regulamin działania KM jest przyjmowany na pierwszym posiedzeniu" na następujący: "regulamin działania KM jest przyjmowany najpóźniej na drugim posiedzeniu".	W pracach nad regulaminem działania KM powinni brać udział członkowie tego KM. Konieczność przyjęcia regulaminu na pierwszym posiedzeniu znacznie ograniczy możliwość wpłynięcia przez członków na kształt zapisów i uwzględnienia ich postulatów. Na pierwszym posiedzeniu projekt regulaminu powinien być prezentowany, natomiast czas pomiędzy pierwszym a drugim posiedzeniem powinien zostać wykorzystany na dopracowanie zapisów regulaminu w gronie zainteresowanych członków/zastępców.
2.	Rozdział 4 Skład komitetu monitorującego	5) i 12)		Należy wyróżnić 2 rodzaje obserwatorów: 1) obserwator - przedstawiciel organizacji, która nie wchodzi w skład KM; 2) obserwator wspierający/ekspert merytoryczny - osoba wspierająca merytorycznie członka/zastępcę z instytucji, która wchodzi w skład KM. Należy doprecyzować zapisy tak, by jednoznacznie wskazywały, że obserwator może także pochodzić z instytucji, która deleguje do KM członka i zastępcę.	Obserwator wspierający zgłaszany do KM przez instytucję będącą w składzie KM powinien powinien wspierać merytorycznie członka/zastępcę. W takiej przypadku nie powinna być to funkcja przypisana do jednej osoby - w zależności od tematu powinna być możliwość zgłaszania na poszczególne spotkania różnych ekspertów w charakterze obserwatora wspierającego/eksperta merytorycznego. Jest to szczególnie istotne dla partnerów spoza administracji.
3.	Rozdział 4 Skład komitetu monitorującego	8)		Zapis: "IZ zapewnia , że członek KM reprezentuje w trakcie obrad podmiot, przez który został wydelegowany." budzi wątpliwości i należy go wyjaśnić lub przeformułować.	W Wytycznych nie został wskazany mechanizm, przy zastosowaniu którego IZ mogłaby zapewnić, że "członek KM reprezentuje w trakcie obrad podmiot, który go wydelegował". Jednocześnie w naszej ocenie to instytucja delegująca jako podmiot samodzielny, niezależny od IZ zapewnia, że członek i zastępca reprezentują ją na forum KM.
4.	Rozdział 4 Skład komitetu monitorującego	9)		Proponujemy preformułować zapis w następujący sposób: "IZ zapewnia, że zastępca członka KM korzysta z takich samych praw i ma takie same obowiązki jak członek KM, z tym że prawo do głosowania przysługuje mu jedynie wtedy, gdy uczestniczy w obradach KM oraz gdy członek KM jest nieobecny na posiedzeniu KM."	Refundacja kosztów uczestnictwa zastępcy członka KM powinna być możliwa także wtedy, gdy w spotkaniu bierze udział członek KM. „Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa” kładą szczególny nacisk na merytoryczne przygotowanie reprezentantów w KM, w tym kontekście korzystne jest, aby zastępca członka KM regularnie uczestniczył i był jak najlepiej zorientowany w zakresie pracach i kompetencji KM, sposobie funkcjonowania tego gremium oraz tematach/zagadnieniach, którymi się zajmuje.
5.	Podrozdział 4.1 Podmioty reprezentujące w KM i wybór ich przedstawicieli	2)	c), ii)	Należy doprecyzować, w jaki sposób IZ dokonuje wskazania co najmniej jednego przedstawiciela izby gospodarczej zapraszanej do KM. Proponujemy, by zaproszenie było kierowane do Krajowej Izby Gospodarczej z prośbą o wyznaczenie właściwych reprezentantów.	IZ zobowiązana jest do zapraszania do KM najbardziej reprezentatywnych dla danego środowiska podmiotów. W przypadku izb gospodarczych właściwym podmiotem, do którego powinno być skierowane zaproszenie, jest Krajowa Izba Gospodarcza (podmiot zrzeszający izby gospodarcze).

6.	Podrozdział 4.1 Podmioty reprezentujące w KM i wybór ich przedstawicieli+B7:B9B6:B9B5:B9B4:B9	4)		Proponujemy uzupełnienie tego punktu o następujący zapis: "Ponadto delegowanie przedstawiciela do składu KM w odpowiedzi na wystosowane przez IZ zaproszenie może nastąpić w dowolnym momencie funkcjonowania KM. W tej sytuacji instytucja musi wystąpić z pisemną prośbą do IZ o przyjęcie jej przedstawiciela w skład KM."	Naszym zdaniem należy dopuścić przyjmowania członków w trakcie funkcjonowania KM ze strony instytucji, które zostały doń pierwotnie zaproszone, ale nie wydelegowały reprezentantów (np. brak właściwego delegata o odpowiednich kompetencjach w momencie zawiązywania się KM). Możliwość dołączenia do KM w trakcie jego funkcjonowania powinna być w szczególności możliwa dla reprezentatywnych organizacji pracodawców i pracowników, którym prawo uczestnictwa w KM zapewniają zapisy ustawy wdrożeniowej.
7.	Podrozdział 4.2 – Wymogi względem członka komitetu monitorującego, zastępcy członka komitetu monitorującego i obserwatora w komitecie monitorującym	1)		Kryteria wyboru reprezentantów do KM zaproponowane przez IZ powinny być dla instytucji wsparciem w tym procesie, nie mogą zaś być wymogiem formalnym warunkującym decyzję. Dlatego też proponujemy uzupełnienie zapisów pkt 1 w następujący sposób : "Kryteria wskazane przez IZ są wyłącznie rekomendacją dla podmiotów delegujących przedstawicieli oraz organizacji pozarządowych biorących udział w postępowaniu służącemu wyłonieniu do składu KM ich przedstawicieli. Nie wyklucza to możliwości zastosowania w procesie wyboru reprezentantów innych kryteriów, dostosowanych do specyfiki danej organizacji, a uznanych przez tę organizację jako kluczowe i adekwatne."	Zaproponowane w podrozdziale kryteria 4.2 są słuszne i powinny zostać wzięte pod uwagę w procesie wyboru reprezentantów. Niemniej jednak IZ nie może zastępować danej organizacji w podejmowaniu decyzji w odniesieniu do kluczowych wymogów względem jej reprezentanta oraz uzależniać fakt jest uczestnictwa w KM od spełnienia tych kryteriów. Instytucje zapraszane w oparciu o przepisy prawa do udziału w KM są niezależne w stosunku do IZ, mają określoną specyfikę działania, zakres zainteresowań merytorycznych, standardy pracy. Dlatego też instytucje powinny mieć swobodę w określaniu kluczowych kryteriów, w oparciu o które zbudują swoją reprezentację w KM. Do tych instytucji powinna także należeć ocena stopnia spełnienia wybranych kryteriów przez ich reprezentantów.
8.	Podrozdział 4.2 – Wymogi względem członka komitetu monitorującego, zastępcy członka komitetu monitorującego i obserwatora w komitecie monitorującym	2)		Proponujemy przeformułowanie zapisu w następujący sposób: "Wśród kryteriów, o których mowa w pkt. 1 powinien znajdować się wymóg dotyczący posiadania doświadczenia (...)"	
9.	Podrozdział 4.2 – Wymogi względem członka komitetu monitorującego, zastępcy członka komitetu monitorującego i obserwatora w komitecie monitorującym	dotatkowy punkt		Proponujemy uzupełnienie zapisów tego podrozdziału o dodatkowy punkt o następującym brzmieniu: "7) IZ nie ma uprawnień do weryfikowania spełnienia kryteriów zaproponowanych w pkt 2 i 3, a co za tym idzie odrzucenia zgłoszenia reprezentantów z uwagi na niespełnienie tych kryteriów."	

10.	Rozdział 5 Zadania komitetu monitorującego	5)		<p>Należy uzupełnić katalog spraw, które komitet monitorujący rozpatruje i zatwierdza o następujący punkt: f) Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych danego PO oraz jego zmiany.</p>	<p>Rozporządzenie 1303/2013 definiuje iż, KM rozpatruje wszelkie kwestie, które mają wpływ na wykonanie programu operacyjnego (art. 110 ust. 1 pkt a) oraz zatwierdza wszelkie propozycje IZ dotyczące wszelkich zmian programu operacyjnego (art. 110 ust 2 pkt c), zaś art. 49 ust. 3 tego samego Rozporządzenia mówi, iż KM może – jeśli uzna za stosowne – wydać opinię w sprawie wszelkich zmian programu zaproponowanych przez IZ.</p> <p>W kontekście tych przepisów Lewiatan sprzeciwia się systematycznemu zmniejszaniu uprawnień KM w odniesieniu do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych. Według zapisów projektu ustawy wdrożeniowej, który był przedmiotem konsultacji społecznych, SzOP miał być zatwierdzany przez KM. Takie też zapisy – popierane w pełni przez Konfederację oraz zgodne z intencją wyrażoną w Rozporządzeniu 1303/2013 – znajdowały się:</p> <p>a) w projekcie ustawy przekazanym do Sejmu RP. Ostatecznej zmiany projektu w tym zakresie dokonano podczas prac Komisji sejmowych, a więc kilka miesięcy po zamknięciu konsultacji społecznych.</p> <p>b) w projekcie wytycznych w zakresie komitetów monitorujących na lata 2014-2020 z 10 czerwca 2014 r. (Rozdz. 5 „Zadania komitetu monitorującego”).</p> <p>SzOP jest kluczowym dokumentem uszczegóławiającym program. Określa zakres działań lub poddziałań realizowanych w ramach programu. Stanowi zatem integralny element wdrażania programu, a jego zapisy mają bezpośredni wpływ na wykonanie tego programu. Co więcej, zgodnie z ustawą wdrożeniową SzOP będzie zawierał wykaz projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego, które – jak podkreślał Lewiatan podczas konsultacji ustawy wdrożeniowej – znajdują się obecnie poza jakąkolwiek formą kontroli społecznej.</p> <p>W związku z powyższym, w ocenie Lewiatana, projekt i zmiany w SzOP powinny być co najmniej traktowane jako „kwestia która ma wpływ na wykonanie programu operacyjnego”, i w konsekwencji powinny być co najmniej rozpatrywane przez komitet, zgodnie z art. 110 ust 1 pkt a) Rozporządzenia 1303/2013.</p> <p>Wytyczne powinny również respektować prawo KM do wydania opinii odnośnie wszelkich zmian w programie, które wynika z art. art. 49 ust 3 Rozporządzenia 1303/2013. Zapisy wytycznych nie mogą ograniczać uprawnień komitetu, określonych w Rozporządzeniu.</p> <p>Analogiczna uwaga została także zgłoszona przez Konfederację Lewiatan do projektu <i>Wytyczne w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na</i></p>
-----	--	----	--	---	--

11.	Rozdział 5 Zadania komitetu monitorującego			<p>Proponujemy rozszerzyć i doprecyzować zadania KM związane z ewaluacją. W naszej ocenie KM powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zatwierdzać roczne plany ewaluacji, a każdy nowy temat ewaluacji powinien być także przedstawiany do akceptacji komitetu wraz z informacją o planowanych sposobach wykorzystania wyników ewaluacji, • każdorazowo otrzymywać, w formie tabelarycznej, propozycje rekomendacji wynikające z przeprowadzonej ewaluacji, • po zapoznaniu się z opinią instytucji, której dana rekomendacja dotyczy, podejmować decyzję dotyczącą wdrożenia poszczególnych rekomendacji wraz z oczekiwanym terminem ich wdrożenia, • otrzymywać okresowe raporty podsumowujące wdrażanie zatwierdzonych rekomendacji. 	<p>Naturalnym forum do podejmowania ocen efektywności i skuteczności realizowanej interwencji, w obszarze całego programu lub jego części, jest komitet monitorujący danego programu operacyjnego. Niestety, z doświadczenia partnerów społecznych wynika, iż komitety monitorujące funkcjonujące w latach 2007-2013 nie angażowały się w wystarczającym stopniu w ewaluację. Z jednej strony dyskusje o planowanych tematach ewaluacji podejmowane były zbyt rzadko, a aktywność części komitetów ograniczała się do zatwierdzenia listy planowanych ewaluacji. Z drugiej strony, zwracamy uwagę, że w perspektywie 2007-2013 nie korzystano we właściwy sposób z wniosków płynących z już zrealizowanych ewaluacji. Z punktu widzenia organizacji prac komitetu monitorującego zabrakło przede wszystkim jasnej i wspólnej dla wszystkich KM procedury przyjmowania przez komitet rekomendacji z ewaluacji. Nie wszystkie komitety monitorowały również terminy i sposób wdrożenia rekomendacji.</p>
12.	Rozdział 5 Zadania komitetu monitorującego	6)	a)	<p>Proponujemy uzupełnić zapis w następujący sposób: 6) IZ zapewnia, że realizacja zadań KM może polegać w szczególności na:</p> <p>a) udzieleniu informacji członkom, zastępcom i członków KM, w tym również z ich inicjatywy;</p>	<p>Członkowie i zastępcy powinni mieć możliwość otrzymania informacji w zakresie prac komitetu zawsze, kiedy tego potrzebują do efektywnego pełnienia swojej funkcji.</p>
13.	Rozdział 6 Tryb działania komitetu monitorującego	3)		<p>Proponujemy przeformułować zapis na następujący: "Regulamin działania KM zostaje przyjęty uchwałą KM. Treść regulaminu jest uprzednio skonsultowana z członkami, a jeśli członkowie wyrażą takie zainteresowanie, zostaną także zaangażowani do wypracowania tego dokumentu."</p>	<p>Konsultacje regulaminu w skrajnym przypadku mogą sprowadzić się do zaprezentowania go podczas KM, co znacznie ogranicza możliwość wpływania na kształt jego zapisów.</p>
14.	Rozdział 6 Tryb działania komitetu monitorującego	7)	e)	<p>Proponujemy doprecyzować zapis w następujący sposób: e) zasady postępowania w przypadku wygaśnięcia członkostwa w KM (ozn. utraty funkcji w KM przez konkretnego przedstawiciela, a nie członkostwa w KM przez podmiot, który go delegował)...</p>	<p>Zapis powinien jednoznacznie określać, że chodzi o wygaśnięcie funkcji danego przedstawiciela, a nie wygaśnięcie członkostwa instytucji w KM.</p>
15.	Rozdział 6 Tryb działania komitetu monitorującego	7)	f)	<p>Proponujemy usunąć zapis w całości</p>	<p>Ograniczanie możliwości zmian reprezentanta przez organizację delegującą nie ma uzasadnienia. Partnerzy społeczni mają ustawowo zagwarantowane członkostwo w KM i tylko oni sami mogą podjąć decyzję o nieskorzystaniu z tego uprawnienia. Przewodniczący KM natomiast nie ma prawa wykluczenia członka z KM - w naszej ocenie byłoby to niezgodne z ustawą wdrożeniową. Co więcej nadanie Przewodniczącemu takiego uprawnienia, ograniczyłoby niezależność organizacji powołanych w skład KM. Ponadto, z badań i analiz dotyczących KM nie wynika, że rotacja przedstawicieli była problemem i przyczyną niskiej jakości reprezentacji.</p>

16.	Rozdział 6 Tryb działania komitetu monitorującego	7)	g)	<p>Proponujemy doprecyzować zapis w następujący sposób:</p> <p>g) zasady postępowania w przypadku niewypełnienia obowiązków członka KM lub zastępcy, tzn. w przypadku następujących po sobie trzech kolejnych nieobecności żadnego z reprezentatów danej organizacji z zaznaczeniem, że przewodniczący KM może wystąpić do podmiotu delegującego o odwołanie dotychczasowych przedstawicieli i wyznaczenie nowych.</p>	<p>Sankcja (w postaci wystąpienia przez przewodniczącego KM o odwołanie dotychczasowych przedstawicieli i powołanie nowych) powinna być realizowana dopiero wtedy, gdy w trzech kolejnych posiedzeniach nie weźmie udziału ani członek, ani zastępca reprezentujący daną organizację. Co więcej decyzja o odwołaniu dotychczasowych członków i powołaniu nowych powinna leżeć w gestii organizacji delegującej, która ma prawo zachować dotychczasową reprezentację.</p>
17.	Rozdział 6 Tryb działania komitetu monitorującego	7)	g)	<p>1) Proponujemy doprecyzować, jakie sytuacje są traktowane jako rażące uchybienie obowiązkowi, tak by ten katalog nie był w sposób dowolny rozszerzany. Jeśli to nie jest możliwe, należy zrezygnować z tego przepisu.</p> <p>2) Żadne uchybienie nie może skutkować wykluczeniem organizacji ze składu KM. W przypadku niewypełnienia obowiązków przez członków/zastępców Przewodniczący KM powinien zwrócić się do instytucji delegującej z zaleceniem zmiany reprezentanta.</p> <p>3) Proponujemy także zastosowanie miękkich sankcji/ narzędzi w celu mobilizacji członków KM do aktywnego wykonywania przez nich zadań. Takim narzędziem mogłyby być coroczny raport podsumowujący frekwencję i aktywności członków/zastępców prezentowany na forum KM.</p>	<p>Skład KM regulują przepisy ustawy wdrożeniowej, w której został określony katalog podmiotów zapraszanych do KM. W przypadku partnerów społecznych obowiązkiem IZ jest zapraszanie wszystkich organizacji reprezentatywnych, które to z kolei mogą z tego prawa skorzystać lub z niego zrezygnować. Ustawa nie przewiduje możliwości wykluczenia podmiotów z grona KM. Nie oznacza to natomiast, że Przewodniczący nie może w określonych sytuacjach mobilizować członków do obecności i aktywnego udziału w pracach KM. W przypadku, gdy dany reprezentant/reprezentanci nie spełniają swojej funkcji, Przewodniczący powinien mieć możliwość wnioskować o zmianę członków delegowanych przez daną organizację.</p> <p>Narzędziem mobilizującym członków mniej aktywnych - miękką formą oddziaływania, mogłyby być także coroczne raporty z frekwencji i aktywności, które byłyby podstawą do weryfikacji jakości uczestnictwa w KM.</p>
18.	Rozdział 6 Tryb działania komitetu monitorującego	9)	a)	<p>Proponujemy przeformułować przepis w następujący sposób:</p> <p>"9) W części dotyczącej posiedzeń należy zawrzeć informacje dotyczące m.in.:</p> <p>a) częstotliwości spotkań KM – jednocześnie należy zaznaczyć, że nie powinny one odbywać się rzadziej niż raz do roku, oraz że na wniosek co najmniej jednej szóstej członków KM przewodniczący KM ma obowiązek zwołać posiedzenie nie później niż w terminie miesiąca od złożenia tego wniosku"</p>	<p>Taka zmiana ułatwi członkom KM korzystanie z prawa do wnioskowania o zwołanie posiedzenia. Szczególnie w przypadku licznych KM wspólne wystąpienie co najmniej jednej trzeciej członków może być bardzo trudne.</p>

19.	Rozdział 6 Tryb działania komitetu monitorującego	9)	e)	<p>Proponujemy zrezygnować fragmentu przepisu mówiącego o zobowiązaniu o nierozpowszechnianiu treści będących przedmiotem obrad do czasu podjęcia decyzji w ich sprawie.</p> <p>Zapis powinien brzmieć następująco: "e) członkowie KM, zastępcy członków KM, obserwatorzy w KM, przedstawiciele KE oraz EBI mają prawo do konsultowania dokumentów będących przedmiotem obrad ze środowiskiem, które reprezentują. Niemniej jednak, zobowiązani są do zastrzeżenia statusu procedowanych dokumentów jako nieoficjalnych do czasu podjęcia przez KM decyzji w tej sprawie"</p>	Nie ma podstaw merytorycznych, by ograniczać dostęp do informacji dotyczących działań objętych zasadą partnerstwa, w szczególności do dokumentów będących przedmiotem prac KM.
20.	Rozdział 6 Tryb działania komitetu monitorującego	10)	d)	<p>Proponujemy przeformułować zapis na następujący: "że w skład grupy roboczej wchodzi w szczególności członkowie KM, ich zastępcy lub obserwatorzy w KM"</p>	Grupy robocze powinny mieć większą swobodę kształtowania składu niż KM. Istotne jest, by w ich skład wchodziły osoby zainteresowane danym tematem nie tylko z grona danego komitetu, ale także eksperci merytoryczni lub praktycy w danym temacie (spoza grona KM), tak by prace tych gremiów były pogłębione w stosunku do KM, a efekty prac grupy były wysokiej jakości i stanowiły wartość dodaną dla systemu.
21.	Rozdział 6 Tryb działania komitetu monitorującego	10)		<p>Proponujemy uzupełnić ten punkt o następujący zapis: k) informacje o zasadach finansowania prac grup roboczych</p>	Grupy robocze w danego KM powinny działać na analogicznych zasadach, znanych członkom KM przed wnioskowaniem o utworzenie grupy. Zasady finansowania prac grup roboczych powinny być jawne dla wszystkich członków KM, także tych, którzy nie uczestniczą w pracach poszczególnych grup roboczych.
22.	Rozdział 6 Tryb działania komitetu monitorującego	11)	c)	<p>Popieramy propozycję zawartą w Wytycznych dotyczącą sposobu podejmowania decyzji przez KM w drodze głosowania w odniesieniu do każdej uchwały KM.</p>	Zapis jest zgodny z postulatami Konfederacji Lewiatan przesłanymi do projektu Wytycznych na etapie konsultacji roboczych.
23.	Rozdział 6 Tryb działania komitetu monitorującego	12)		<p>Pronujemy uzupełnienie tego przepisu o: "f) możliwość wykorzystania zasady protokolowania posiedzeń Komitetów Monitorujących zawartym w załącznik 3 do Wytycznych"</p> <p>Jednocześnie postulujemy załączenie do Wytycznych proponowanego załącznika, dołączonego do niniejszych uwag.</p>	W perspektywie 2007-2013 nie funkcjonował wspólny wzór protokołu, co zaowocowało wypracowaniem przez każdy KM odrębnego wzoru sprawozdawczego. Część z funkcjonujących protokołów nie zawierała przez to minimalnych informacji, jak np. lista obecnych przedstawicieli, zgłoszone postulaty, podjęte decyzje, sposób wdrożenia podjętych decyzji. Trudno było także zweryfikować stopień realizacji zgłoszonych przez partnerów postulatów czy uwag. Załączony do Wytycznych wzór protokołu byłby opcją do wykorzystania dla IZ, a nie obowiązkiem (inspiracja, a nie wymóg).
24.	Rozdział 6 Tryb działania komitetu monitorującego	16)		<p>Proponujemy doprecyzować zapis w następujący sposób: "Dodatkowo w trybie obiegowym każdy z członków KM lub zastępców członków KM może przesłać, w określonym terminie (co najmniej 10 dni roboczych), pisemne zastrzeżenia do otrzymanego projektu uchwały" oraz uzupełnić ten punkt o następujący przepis: "Głosowanie trwa co najmniej 5 dni roboczych"</p>	<p>Przepisy w tym punkcie wymagają doprecyzowania. Proponowana zasada głosowania w przypadku procedury obiegowej nie była dotychczas stosowana, dlatego warto ją doprecyzować, by ułatwić zastosowanie jej przez poszczególne KM.</p> <p>Jednocześnie podkreślamy, że wprowadzenie wymogu głosowania w przypadku procedury obiegowej jest zgodne z postulatami Konfederacji Lewiatan sformułowanymi na etapie roboczych konsultacji projektu Wytycznych.</p>

25.	Rozdział 7 Finansowanie funkcjonowania komitetu monitorującego	4)		<p>Proponujemy przeformułowanie zapisu w następujący sposób: "4) Koszty odnoszące się do członków KM i zastępców członków KM obejmują co najmniej: a) refundację kosztów przejazdu na posiedzenie KM lub jego grupy roboczej"</p> <p>Proponujemy zrezygnować z fragmentu: "środkami transportu publicznego. IZ może dopuścić także refundowanie kosztów przejazdu innymi środkami niż wyżej wymienione."</p>	<p>W przypadku niektórych organizacji/członków dojazd publicznymi środkami transportu jest niemożliwy lub też znacznie utrudniony (np. brak bezpośredniego połączenia z miejscem posiedzenia KM) lub może być nieefektywny z punktu widzenia nakładu czasu, jaki trzeba poświęcić na posiedzenie KM. Nie zawsze zastosowania publicznego środka transportu musi oznaczać niższe koszty dla systemu (często skorzystanie z dojazdu publicznymi środkami transportu oznacza konieczność skorzystania także ze sfinansowania zakwaterowania).</p>
26.	Rozdział 7 Finansowanie funkcjonowania komitetu monitorującego	5)		<p>Proponujemy uzupełnić ten punkt o następujący zapis: "c) koszty organizacji spotkań i konsultacji z reprezentowanym w KM środowiskiem, w tym koszty: logistyczne, koszty merytorycznego przygotowania spotkania, ewentualny udział ekspertów zewnętrznych"</p>	<p>W kontekście obowiązków członka KM określonych w rozdziale 8, pkt.3, w szczególności lit. c, h, i, konieczna jest stała komunikacja z reprezentowanym w KM środowiskiem, prowadzenie konsultacji w odniesieniu do dokumentów będących przedmiotem prac KM oraz kwestii, które KM rozpatruje i zatwierdza.</p> <p>Przygotowywanie stanowisk prezentujących postulaty reprezentowanego środowiska wymaga dużego nakładu czasu i pracy, niejednokrotnie także posiłkowania się zewnętrznymi analizami czy ekspertami. Kluczowy jest także bieżący kontakt ze środowiskiem, którego interesy reprezentuje się w KM i pozyskiwanie od jego przedstawicieli informacji zwrotnej nt. propozycji będących przedmiotem prac komitetu. Partnerzy społeczni powinni być także proaktywni – nie tylko komentować propozycje administracji, ale także zgłaszać własne. Skutecznym sposobem konsultacji w reprezentowanym środowisku są spotkania z przedsiębiorcami czy pracownikami. Komunikacja mailowa, nawet przy najlepiej zbudowanej bazie kontaktów, nie zawsze jest wystarczająca. Ponadto, do wyzwań w ramach nowej perspektywy 2014-2020 należy także poszerzenie bazy konsultowanych podmiotów w ramach tzw. procesu komunikacji z interesariuszami (np. lokalnych pracodawców z sektora MŚP). Przedsiębiorcy nie zawsze widzą przełożenie na ich sytuację i korzyści z działań prowadzonych przez organizację, w tym związanych z działalnością w KM, a ich bierność i brak informacji zwrotnej pozbawia członków KM praktycznych argumentów, które mogą być istotne dla podejmowanych decyzji, zwłaszcza dotyczących kwestii branżowych, specjalistycznych (np. ochrona środowiska; energetyka).</p> <p>Możliwość rerefundacji kosztów spotkań konsultacyjnych z reprezentowanym środowiskiem zmniejszyłaby jednocześnie nierównowagę stron dialogu (administracja - partnerzy spoza administracji) i pozwoliłaby na efektywny udział w pracach KM.</p> <p>Rozliczenie powinno opierać się o szacunkowy budżet zadaniowy danej organizacji na dany rok kalendarzowy – lista planowanych przedsięwzięć i ich koszty zatwierdzone przez sekretariat KM. Wartość zrefundowanych kosztów zależałaby od stopnia wykonania planu merytorycznego przez daną organizację.</p>

27.	Rozdział 7 Finansowanie funkcjonowania komitetu monitorującego	8)	a)	<p>Proponujemy przeformułowanie zapisy w następujący sposób: "8) Regulamin działania KM w odniesieniu do zasad finansowania funkcjonowania KM określa w szczególności: a) zasady finansowania, rozliczania i dokumentowania kosztów odnoszące się do członków KM i zastępców członków KM."</p> <p>Proponujemy rezygnację z zapisu: "w tym zawiera postanowienie, że w przypadku obecności na posiedzeniu zarówno członka KM, jak i zastępcy członka KM, koszty dotyczące zakwaterowania oraz dojazdu refundowane będą wyłącznie dla członka KM"</p>	Finansowanie zarówno kosztów dojazdu i zakwaterowania członka i zastępcy ułatwi udział w spokaniu obu reprezentantów organizacji w posiedzeniach KM, a tym samym zachowaniem ciągłości prac danej instytucji. To z kolei skutkować będzie lepszą jakością reprezentacji i aktywnością uczestników KM. W okresie 2007-2013 zastępcy członków rzadko brali udział w posiedzeniach, przez co w przypadku nieobecności członka ich udział w KM ograniczał się do obecności, rzadziej wiązał się z faktyczną aktywnością w pracach. Praca w KM wymaga specyficznej wiedzy (choćby o sposobie funkcjonowania tego gremium), a najskuteczniej można ją przyswoić właśnie poprzez uczestnictwo w spotkaniach.
28.	Rozdział 7 Finansowanie funkcjonowania komitetu monitorującego	8)	b)	<p>Proponujemy przeformułować zapis w następujący sposób:</p> <p>i) kwotę środków dostępnych w całym okresie funkcjonowania KM na szkolenia, oraz zasady podziału tej kwoty pomiędzy poszczególnych członków KM i zastępców członków KM, z uwzględnieniem np. sytuacji zmiany członka KM lub zastępcy członka w KM przez danego partnera spoza administracji lub włączenia do składu KM przedstawicieli innych partnerów spoza administracji;</p>	Uzasadnienie przy uwadze dot. Rozdziału 7, pkt. 5)
29.	Rozdział 7 Finansowanie funkcjonowania komitetu monitorującego	8)	b)	<p>W związku z powyższą uwagą proponujemy uzupełnić ten przepis o zasady finansowania, rozliczania i dokumentowania kosztów spotkań i konsultacji z reprezentowanym środowiskiem: iii. kwotę dostępnych co roku dla każdej z organizacji na spotkania i konsultacje z reprezentowanym środowiskiem a punkt iii. przeformułować w sposób następujący: "iv. tryb wnioskowania przez nich o sfinansowanie szkoleń, ekspertyz lub spotkań i konsultacji z reprezentowanym środowiskiem oraz tryb podejmowania przez przewodniczącego KM decyzji w tym zakresie"</p>	Uzasadnienie przy uwadze dot. Rozdziału 7, pkt. 5)
30.	Rozdział 8 Prawa i obowiązki członka KM i zastępcy członka komitetu monitorującego	2)	e)	<p>Proponujemy uzupełnić zapis w następujący sposób: "e) uczestnictwa i przewodnictwa w grupach roboczych"</p>	W okresie programowania 2007-2013 z sukcesem funkcjonowały grupy pod przewodnictwem członków KM - partnerów spoza administracji. Taki model należy upowszechnić. Przewodnictwo w grupie zwiększa odpowiedzialność za kształtowanie agendy spotkań (zakres prac, tematy), dostosowanie intensywności prac grupy także do potrzeb reprezentowanego środowiska, wymusza większą proaktywność w systemie.

31.	Rozdział 8 Prawa i obowiązki członka KM i zastępcy członka komitetu monitorującego	2)	g) i h)	<p>Proponujemy przeformułować zapisy w następujący sposób:</p> <p>"g) wnioskowania o udzielenie informacji związanych z zagadnieniami objętymi kompetencjami KM określając w uzgodnieniu z przewodniczącym KM termin i formę jej udzielenia;</p> <p>h) dostępu do dokumentów odnoszących się do kwestii objętych kompetencjami KM niezależnie od etapu prac na którym jest jego opracowanie, z zastrzeżeniem obowiązków wynikających z postanowień rozdziału 6 pkt 9 lit. e. niniejszych wytycznych"</p>	Członkowie, zastępcy i obserwatorzy powinni mieć możliwość otrzymania informacji w zakresie prac komitetu zawsze, kiedy tego potrzebują do efektywnego pełnienia swojej funkcji. Prawo to nie powinno ograniczać się wyłącznie do informacji związanych z bieżącym posiedzeniem KM, ale obejmować całość dokumentów i zagadnień objętych kompetencjami KM.
32.	Rozdział 8 Prawa i obowiązki członka KM i zastępcy członka komitetu monitorującego	2)	o)	<p>Proponujemy przeformułować zapisy w następujący sposób:</p> <p>"o) zwrotu kosztów dojazdu i zakwaterowania, jeżeli obrady odbywają się poza miejscem zamieszkania członka KM oraz zastępcy członka KM (w przypadku gdy sekretariat KM nie zapewnia dojazdu oraz zakwaterowania)"</p> <p>Proponujemy rezygnację drugiej części zapisu: "W przypadku obecności na posiedzeniu zarówno członka KM, jak i jego zastępcy, koszty dotyczące dojazdu oraz zakwaterowania refundowane będą wyłącznie dla członka KM"</p>	Finansowanie zarówno kosztów dojazdu i zakwaterowania członka i zastępcy ułatwi udział w spotkaniu obu reprezentantów organizacji w posiedzeniach KM, a tym samym zachowaniem ciągłości prac danej instytucji. To z kolei skutkować będzie lepszą jakością reprezentacji i aktywnością uczestników KM. W okresie 2007-2013 zastępcy członków rzadko brali udział w posiedzeniach, przez co w przypadku nieobecności członka ich udział w KM ograniczał się do obecności, rzadziej wiązał się z faktyczną aktywnością w pracach. Praca w KM wymaga specyficznej wiedzy (choćby o sposobie funkcjonowania tego gremium), a najskuteczniej można ją przyswoić właśnie poprzez uczestnictwo w spotkaniach.
33.	Rozdział 8 Prawa i obowiązki członka KM i zastępcy członka komitetu monitorującego	2)		<p>Proponujemy uzupełnić prawa członków i zastępców KM o:</p> <p>"r) możliwość zapraszania ekspertów merytorycznych/ obserwatorów wspierających na posiedzenia KM. Potrzebę taką oraz dane eksperta należy zgłosić do Sekretariatu najpóźniej na 3 dni robocze przed posiedzeniem KM"</p>	Zgodnie z uwagą dotyczącą obserwatorów i możliwości zgłaszania do udziału w spotkaniu ekspertów wspierających (uwaga powyżej w odniesieniu do Rozdziału 4 Skład komitetu monitorującego, pkt 5)) członkowie KM powinni mieć możliwość wsparcia ze strony specjalistów w danej dziedzinie, posiadających wiedzę i doświadczenie w zakresie szczegółowych kwestii będących przedmiotem prac KM. Merytoryczny zakres prac KM jest na tyle szeroki, że nie sposób, by członek KM (nawet najlepiej przygotowany i najbardziej zaangażowany w prace tego gremium) miał pogłębioną wiedzę we wszystkich istotnych tematach.
34.	Rozdział 8 Prawa i obowiązki członka KM i zastępcy członka komitetu monitorującego	2)		<p>Proponujemy uzupełnić prawa członków i zastępców KM o:</p> <p>"s) wnioskowanie o przedstawienie postępów realizowanych projektów pozakonkursowych"</p>	Należy dookreślić uprawnienia w zakresie przyjmowania przez Komitet Monitorujący postępów realizacji projektów pozakonkursowych. Innymi słowy, należy nadać poszczególnym członkom Komitetu – a nie całemu Komitetowi – uprawnienia do kontroli ich wykonania. Ta kontrola może przebiegać dwójako: w ramach okresowych (np. półrocznych) raportów z postępu realizacji projektów wdrażanych w trybie pozakonkursowym lub na wniosek członka Komitetu, co też postulujemy.
35.	Rozdział 8 Prawa i obowiązki członka KM i zastępcy członka komitetu monitorującego	2)		<p>Proponujemy uzupełnić prawa członków i zastępców KM o:</p> <p>"t) otrzymania odpowiedzi z Sekretariatu np. na zgłoszone pytania, zapotrzebowanie na informację czy propozycje tematów na KM w terminie 10 dni roboczych."</p>	Przepis taki nałoży na Sekretariat obowiązek rozpatrzenia zapytania złożonego przez członka/zastępcę KM w przewidywalnym, z góry określonym terminie, a tym samym możliwość wykorzystania tej informacji przez członka/zastępcę do właściwego pełnienia funkcji w KM.

36.	Rozdział 8 Prawa i obowiązki członka KM i zastępcy członka komitetu monitorującego	2)		Proponujemy uzupełnić prawa członków i zastępców KM o: "u) proponowania uchwał pod głosowanie KM w kwestiach zgłaszanych pod obrady KM przez członka lub zastępcę "	O tym, co podlega głosowaniu w ramach prac KM (kwestie, które wymagają uchwały) co do zasady decyduje IZ. Członkowie i zastępcy także powinni mieć prawo do takiej inicjatywy w odniesieniu do kwestii, które zgłaszają pod obrady KM.
37.	Rozdział 8 Prawa i obowiązki członka KM i zastępcy członka komitetu monitorującego	2)		Proponujemy uzupełnić prawa członków i zastępców KM wskazane w punkcie 2 o prawo: "w) otrzymania pakietu startowego dla członków KM zawierającego bazę dokumentów istotnych z punktu widzenia danego PO, przewodnik merytoryczny po ww. dokumentach objaśniający ich miejsce i funkcję w systemie wdrażania PO, najważniejsze definicje stosowane w danym PO/ systemie realizacji polityki spójności, informację o instytucjach zaangażowanych we wdrażanie PO 2014-2020 i zakres ich kompetencji/ odpowiedzialności oraz zawierającego: szczegółowy opis roli, zakresu zadań i zasad funkcjonowania KM w systemie, procedury obiegu informacji i komunikacji w ramach KM, wykaz praw i obowiązków wynikających z pełnienia funkcji członka/zastępcy w KM"	Przygotowanie przez IZ pakietu startowego dla członków/zastępców KM znacznie ułatwiłoby im zaadaptowanie się do nowych zadań, pozwoliłoby uspołnić wiedzę członków/zastępców dotyczącą zasad funkcjonowania tego gremium, praw i obowiązków z tym związanych, a także w zakresie merytorycznym - przedmiotu prac KM. Taki pakiet mógłby zostać przygotowany przy współpracy wszystkich lub wybranych IZ i tylko odpowiednio dostosowany do specyfiki konkretnych KM.
38.	Rozdział 8 Prawa i obowiązki członka KM i zastępcy członka komitetu monitorującego	2)		Proponujemy uzupełnić prawa członków i zastępców KM o: "x) otrzymania przed każdym posiedzeniem KM merytorycznego résumé materiałów przekazywanych członkom danego Komitetu, uwzględniającego skrót raportów lub sprawozdań (kluczowe wnioski, rekomendacje, kwestie problemowe), najważniejsze tematy i pytania do dyskusji oraz zakres decyzji, które powinny zostać podjęte podczas posiedzenia"	Takie merytoryczne résumé materiałów przekazanych pod obrady KM ułatwi wszystkim członkom przygotowanie się do spotkania, skonsultowanie materiałów z reprezentowanym środowiskiem, przygotowanie stanowiska organizacji, a także usprawni pracę KM w czasie posiedzenia.

39.	Rozdział 8 Prawa i obowiązki członka KM i zastępcy członka komitetu monitorującego	2)		<p>Proponujemy uzupełnić prawa członków i zastępców KM o zagadnienia związane z ewaluacją. W naszej opinii członkowie komitetu powinni mieć prawo do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • proponowania konkretnych tematów lub problemów, które powinny podlegać ocenie w ramach ewaluacji, przy czym decyzję w tej sprawie powinien podejmować komitet monitorujący; • udziału w pracach grupy sterującej ewaluacją (jeśli taka funkcjonuje); • zgłaszania uwag do tematów i zakresu planowanych ewaluacji; • proponowania punktów w programie KM poświęconych omówieniu konkretnych badań ewaluacyjnych; • żądania przedstawienia stanu wdrażania konkretnych rekomendacji. 	<p>Naturalnym forum do podejmowania ocen efektywności i skuteczności realizowanej interwencji, w obszarze całego programu lub jego części, jest komitet monitorujący danego programu operacyjnego. Niestety, z doświadczenia partnerów społecznych wynika, iż komitety monitorujące funkcjonujące w latach 2007-2013 nie angażowały się w wystarczającym stopniu w ewaluację. Z jednej strony dyskusje o planowanych tematach ewaluacji podejmowane były zbyt rzadko, a aktywność części komitetów ograniczała się do zatwierdzenia listy planowanych ewaluacji. Z drugiej strony, zwracamy uwagę, że w perspektywie 2007-2013 nie korzystano we właściwy sposób z wniosków płynących z już zrealizowanych ewaluacji. Z punktu widzenia organizacji prac komitetu monitorującego zabrakło przede wszystkim jasnej i wspólnej dla wszystkich KM procedury przyjmowania przez komitet rekomendacji z ewaluacji. Nie wszystkie komitety monitorowały również terminy i sposób wdrożenia rekomendacji. Tym samym rola członków KM w odniesieniu do ewaluacji była także ograniczona.</p>
40.	Rozdział 8 Prawa i obowiązki członka KM i zastępcy członka komitetu monitorującego	4)		<p>Proponujemy przeformułować zapisy w następujący sposób:</p> <p>"W celu umożliwienia jak najpełniejszej realizacji praw i obowiązków członków KM i zastępców członków KM IZ udostępnia każdej z osób wchodzącej w skład KM dane, co najmniej w formie adresu poczty elektronicznej i numeru telefonu, do kontaktu z wszystkimi pozostałymi osobami wchodzącymi w skład KM."</p>	<p>Udostępnione dane ułatwią komunikację między członkami/zastępcami w KM, w tym budowanie koalicji wokół kluczowych tematów, a także korzystanie z uprawnień członków np. w zakresie inicjowania spotkań KM czy wnioskowania o założenie grupy roboczej.</p>
41.	Załącznik 1			<p>Z ostatniego paragrafu proponujemy usunąć zapis: "a także do zachowania poufności w sprawach wskazanych przez Przewodniczącego Komitetu Monitorującego Program Operacyjny..."</p>	<p>Taki zapis daje Przewodniczącemu KM możliwość utajnienia wszelkich dokumentów będących przedmiotem prac i zainteresowania KM. Prace KM co do zasady powinny być jawne. Niemniej jednak każdorazowo członek/zastępca powinien informować, że dokumenty będące przedmiotem prac KM są wersjami roboczymi, a nie oficjalnymi (jeśli zachodzi taka sytuacja)</p>
42.	Załącznik 2			<p>Proponujemy usunąć następujący zapis: "Zobowiązuję się do zachowania poufności w sprawach wskazanych przez Przewodniczącego Komitetu Monitorującego Program Operacyjny..."</p>	<p>Taki zapis daje Przewodniczącemu KM możliwość utajnienia wszelkich dokumentów będących przedmiotem prac i zainteresowania KM. Prace KM co do zasady powinny być jawne. Niemniej jednak każdorazowo członek/zastępca powinien informować, że dokumenty będące przedmiotem prac KM są wersjami roboczymi, a nie oficjalnymi (jeśli zachodzi taka sytuacja)</p>
43.	uwaga ogólna			<p>Postulujemy uruchomienie narzędzia internetowego (platforma wiedzy i konsultacji) dostępnego dla wszystkich członków komitetów monitorujących programy operacyjne krajowe i regionalne.</p>	<p>Takie narzędzie funkcjonujące dla wszystkich komitetów monitorujących pozwoliłoby poprawić efektywność działania KM, poprzez usprawnienie przepływu informacji, możliwość stałego dostępu do dokumentów będących przedmiotem prac KM. Dawałoby także możliwość m.in. wymiany stanowisk, także odtwarzania ścieżki pracy nad danym zagadnieniem czy wyszukiwanie wszelkich informacji dotyczących określonego zagadnienia.</p>